

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Holyben háshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására vagy megőrzésére nem vállal közt.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Zichy Aladár gróf és a kanizsai zsidók, Zichy Aladár gróf a választások alkalmával tudvalevőleg megbukott régi kerületében Nagy-Kanizsán. A bukást a kanizsai zsidók készítették elő, akik pedig valamikor, mikor Zichy miniszter lett, ugyancsak siettek közelébe férközni és városuk diszpolgárának választották meg őt.

Ezt juttatja Zichy most, mikor bucsuzik tőlük eszközbe a kanizsai zsidóknak. A nyílt levélnek ez az oly híven jellemző passzusa így szól:

— Semmi nem bánt — ha csak nem az a gyűlölet amelyet a kanizsai zsidóság velem szemben tanusított, holott én tizennégy év óta a zsidók iránt ép oly felebaráti szeretettel viselkedtem, mint amilyet bárki iránt érzek... Más-kor azonban legyenek ilyesmi még egyszer megeshessék, mert akkor a diszpolgárság értéke leszáll és hamis világításba tűntethetnek fel. En e bukásból csak tisztelt érzelmekkel megyek tovább, nem pedig letörve. Engem ez sem egyenileg, sem politikailag nem kisebbíthet semmit sem.

Nem kell vallástan. A zombori állami főgimnáziumban nem kell a vallástan.

Az értesítő ama részéből ugyanis, amely az egyes osztályok tantárgyait és a használt tankönyveket scrolja fel, a vallástan, amely eddig az első helyen volt, felemlítve, egyszerűen kimaradt.

A szépírás, sőt a tesigyakorlat is helyet foglal a felemlített tantárgyak között, egyedül a vallástan, amely pedig első rendes tantárgy, maradt ki a sorozatból.

Figyelemmel fogjuk kísérni az értesítőket s akár egy, akár több fogja még ezt a példát követni, feltétlenül szóvá tesszük. Ezen a téren a keresztény közvélemény nem ismerhet elnézést, nem tűrhet visszaszorítást. Vallásos nemzet vagyunk, vallásos iskolát, vallásos ifjúságot követelünk.

Országos tanárkongresszus Nagyváradon.

Az anyagi, pénzbeli nagytökek törtető rohogása között e napokban jelenik meg Nagyváradon az a töke, amelynek törtétele a töke hatalmassága mellett sem olyan kiabálós, reklámos, nagydobverő. Emberek izzadtsága táplálja, szeretete növeszti, önzetlensége virágoztatja, kitarító akaratereje kamatoztatja. Országok, nagyok, műveltek és dicsőségesek tudják, hogy nemcsak a pénzből, hanem ennek a tőkének hatalmas virágzásából szökik életük ereibe a friss vér, a metely nélkül való élet s kalapot emelnek azok előtt, akik véres verejlékkel fáradoznak a szaporításán, a kivirágoztatásán.

Kulturtökekről van szó. Emberei, mun-

kásai a tanárok, akiknek munkásságát kezdő-riporter, nagyságos szülő egyformán kritizálja, akiknek sorsa jóságát és élete nagyszerűségét a biztos két hónapi vakációról szokás megítélni, akik végzendőinek könnyűségét a harminc esztendőn keresztül elmondott ugyanazon tananyag szürke egyhangúságával szokás illusztrálni, színük, lelkük elfásultságát a szekundáztatással jellemezni, akik számára nincs elismerés sem fönt, sem alant, csak a saját lelkiösmerejük csöndes, javalló békeségében.

Ezek az emberek jönnek hozzánk. Országos kongresszust rendeznek, hogy megmutassák évről-évre, hogy a kultura él. Megmutassák épen azoknak, akik telekiabálják az ország minden zegét-zugát a szent kultura kiabálásával s ugyanakkor nyavalyás, akarattalan, majomszeretettel szerető szülők még nyavalyásabb csemetéinek öngyilkos kísérleteikre lepocskondiáznak iskolát, tanárságot, szigorúságot, fegyelmet, minden isteni és emberi tekintélyt s szerkesztőségük fölvilágosodott asztala, írószerszámai mellől, melyek számára probléma nincs, nem is volt, belétküldenek minden rendet a legsötétebb középkorba, melynek sem viláosságáról, sem sötétségéről halavány sejtelmük sincsen.

■ ■ Modern butorok ■ 54

LUKÁCS NÁNDOR-nál Rákóci-ut 8. sz. ■

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Házassági komédia.

Irta: Pogány Béla.

Taffy, szegény jó pupos Taffy, egy idő óta zavaros hangulatokban volt. Szürke szemei vértben forogtak, gondozott vörös hajusza csapzottan hullott a szájába. Egy hét óta állandóan forralt bort ivott és sokszor káromkodott is.

— Taffy, szegény, jó pupos Taffy, mi lelt, hogy így züllesz? — kérdeztük tőle.

— A történet különös, amelyet csak részegen lehet elmondani és csak részegen lehet megérteni. Ronda házassági komédia, ha már ennyit bevallok, annyit jelent, hogy már közledek a mámor diadalkapuja felé.

Kissé fellengzősen beszél, de ez máskor is szokása volt. Aztán berugtunk, mert Taffy így akarta. És akkor elkezdte:

— Gyerekek sajnálatok kell Taffyt, a szegény, jó pupos Taffyt. Gyertek, csókoljatok meg. A szegény pupos Taffy megbolondult, házasodik, azaz hogy házassági komédiát játszik. Tudjátok, hogy nekem semmi keresni valóm nem volt az asszonyok körül. Nagyuri, fejedelmi passzióm volt mégis, hogy folyton körülöttem voltam. Dédelgettem, mulatgattam őket. Csak úgy uri passzióból, érdek nélkül.

Soha egy férj nem volt rám féltékeny, soha egy hozományvadász nem nézett rám görbén. S én csak úgy pompás, dús gazdag örültségemben pazaroltam az elmésségemet. Es tudtam azt is, hogy a vagyonomért száz feleséget is kaphatnék. És most a jólelkű, vidám pupos Taffy szomorú lesz. Házasodik. A felesége szép lesz, hü is lesz, csak vérianu lesz. Csunyak a szomorú nők. A szomorúak és komolyak. Gyerekek sajnálatok kell a szegény jó, pupos Taffyt.

*

Azután elmondta az esetet

— Három nap előtt reggeli tíz órakor behozattam az inással a leveleimet. Fölbontottam vagy hármat. Mind érdektelen volt. Már félre akartam dobni a többi, de még egyet a kezembe vettem. Épen a kést igazítottam vágásra, amikor beront az ajtón egy fiatal arany-szőke nő. Megragadja a kezemet és temperamentumos hanglajtással szavalja:

— Föl se bontsa. A Koltaiék meghívója. Arra kéri önt, hogy jelenjék meg a holnaputáni vacsorájukon.

— Igen, igen ezt elhiszem Önnek — dadogtam — de hovan tudja Ön ezt és ki Ön egyáltalán kisasszony?

— Rögtön meg fogja tudni. Én vagyok az, aki miatt Koltai bácsiéknak száz koronát kell vacsorára költenie és én vagyok az, aki miatt önnek le kell mondania a megszokott társaságáról. De hallja meg: végre én vagyok az, akit

önnek feleségül kellene vennie. De ebből nem lesz semmi.

Elképedtem. De nem jöttem zavarba.

— Ugy van kisasszony — mondtam nyugodtan — ebből nem lesz semmi. A vacsora? Nos a vacsorára egyszerűen nem megyek el. És akkor minden veszedelmen túl vagyunk.

— Tudniillik — folytatta a lány, mintha nem is hallotta volna e szavaimat — én nem akarok a maga felesége lenni. Az hogy nem szép, hogy pupos elnézném. Én szeretni tudnám magát az ördögöt is, de olyan embert soha, akit rám erőszakolnak. Önnek egyetlen mentsége van, hogy nem tud a szüleim és a Koltayék maffiájáról.

— Nem kisasszony, valóban csak öntől hallottam róla, sőt még azt sem tudom, kik az ön szülei?

— Az én szüleim? A híres Sárközyék. Akiknek a családfája arról nevezetes, hogy minden ága botrányok útján jutott a párjához. Csupa hozományvadászok voltak mind férfiak és nők egyformán. Csupa botrányos házasság uram! Velem is valami ilyesmit akarnak a szüleim. Minthogy nem férfiak születtem, nem szoktathatok meg senkit. De úgy mondják a szüleim a botrányok mégis meg kell lennie. Tisztelt Taffy ur — így szólított, mert így hallottam mindig emlegetni — az én botrányom tárgya ön volna, ha ugyan a kötélnak állunk.

— Kisasszony — ön nagyon elragadó, de viszont a mi családunk vértében semmi sincs a

Félre emberek! Vagy nem emberek? Nem tudom. De azt tudom, hogy nem az az ember, aki a kávéházakat járja s dekadaus mozálja miatt dekadaus írásokat lapozva, szeretve, szerkesztve elmélkedik a kulturáról. Félre emberek, vagy nem emberek mondom. Ne kiabáljatok, mert a kultúra szeret, de nem kiabál, reklámot, hámisat, meggyőződéstelen nem csap, embertársának, fiainknak, leányainknak lelkét a test becézgetésével áruba nem bocsátja, a testet, az idegrendszert izgalommal, förtelmekkel, fegyelmetlenséggel el nem ványasztja . . .

Mert a kultúra szeretet, keresztény, nagy, áldozatok önzetlen szeretet. Ennek e nagy szeretetnek praktikus munkatársai, akiket e napokban fogunk üdvözölni, verejtékes munkát végeznek. Nemcsak szekundálnak, mint ti gondoljátok. A szekundiztatást sokkal jobban elvégzitek ti, akik az élet számára buktatok. Még a jeles osztogatást is rátok hagyják szívesen, akik nagyhangú szólásaitokkal mentegettek, csüörtük, csavartuk, megkoszorúztátok a gerinctelenséget, a pusztító szenvedélyeket.

Pedig hiába. Ember a professor, ha még olyan veszett hírét költötték is ebben a mi szerencsétlen társadalmunkban. Ember a talpán, akárhogy kinevelíték ideáljait, a praktikus életre nem valóságát, a szürkeségit meg a kopottságát. Ember, mert aki az ország legnagyobb kincsének első drágaságával, a gyermeknek lelkével foglalkozik, aki fölméri en-

nek a kised, vagy fejlődő substanciának gondolatait, érzéseit, aki ezen elmerülése közben meglátja a benne csirálló veszedelmeket, az ember lesz: megtelik az ember gyarlóságának eleven érzésével, megtelik nemes gondolatokkal, gyermekföltő őszinte érzésekkel, fedd, dorgál, emel, vagy jutalmaz, de mindig céllal, célért, önzetlen anyagi jutalom nélkül valók. Nagy hivatása belégyurja szívébe az önzetlenséget. az áldozatos szeretet s ember, a hangtalan, de a jövő köszál fundamentumait rakó igazi, tettes kultúra áldozatos magvetője.

Aki csöndes elmélkedéssel, szívbéli fájdalommal szemlélte társadalmunknak nem egy ha magameggyalázó félszégét, annak konstatálnia kellett, hogy a társadalom ezt a csak vázlatosan érintett férfias munkát alig értékeli. Gondolatainak szárnya, lába nem lévén, ráhagyatkozott azokra, akik modern jelszavakkal a »humanizmus szent nevében« megátkozták az iskolás minden hozzátartozóival, buroaival és professzoraival együtt. Ráhagyatkozott ezekre s megvan a véteménye, a modern, a természettudományos, a liberális, a progresszív, a filomtróp s a jó Isten tudná elszámolni, miféle díszítő jelzőkkel ellátott az iskoláról, a tanárokról. Ezt az igaz szót ki kellett mondani. Ha kendőztük eddig, mondjuk meg, hogy a szülőnek csak akkor kell a tanár, ha részint revolverrel, részint követelődzéssel a fiát ki akarja huzni a szekundából. Esztendőben egy-

szer egy hétig süvegel neki a fölvilágosodott társadalom: junius 20-tól, 27-ig.

Hogy a tanárság mindezen alsó, felső és középső elismerés teljes hiánya mellett sem veszítette el lelke rugékonyságát, ideáljainak szeretetét, látjuk. Értekeznek, sürget, kitüzi a szülői értekezletea problémáját, minduntalan kecsegteti, hogyan tegye élet és iskola között bensőbbé a kapcsolatot s jelen kongresszusa is arra való, hogy fölkeltse a bensőbb érdeklődést az iskola iránt. Az iskola pedig első sorban is nem az a hely, ahol szekundákat osztogatnak!

Hát mi? Az iskola eleven tiltakozás beteg társadalmunknak pulya, materiális világnézetével szemben. Mikor vezető emberei számuk impozáns nagyságával dokumentálják, hogy az ideálok élnek s őket sem a gyermek, sem a felnőttek lelkében semmiféle licitációs nagydobverés el nem veremheti, hajtsa le a fejét a társadalom és gondoskodjék. S ha talál magában nemes érzések tövén fakadt gondolatokat, legyen benne férfias erő elmondani a mea culpát s legalább ezekben a napokban hajtsa meg elismerése zászlaját az ideálok s az érettük izzadó egész emberek előtt!

A képviselőház elnapolása. A képviselőház mai ülésén egy határozott, hogy a legközelebbi ülést az elnök fogja összehívni, ha a bizottságok elkészültek a hozzájuk utalt javaslatokkal. Így a Háznak rövid szünete lesz

botrányok iránt való hajlandóságából. Ha a világon nem volaék, el sem hinném, hogy az őseim egyáltalán háasodtak, olyan jámbor természetűek voltak.

— Ez vigasztal engem — hadarta a leány — egyet azonban meg kell tudnia. Az éniirtózásonban, az összeboronálástól való idegenkedésben semmi szerepe nincs a romantikának. Nem szeretek senkit, az ön hercig pupja sem ellenszenves nekem, sőt talán imponál az én külön természetemnek, hogy az én férjem nem egyszerű férfiasablon: egyenes hát, kék szemek, szőke haj. Fúj! Uadok. Olyan mindenki lehet. Nekem imponál, hogy az ön háta hajlott, a szeme savósínű, a haja vörös. Csak arról van szó, hogy mindenki kell, még a családi, hagyományos botrányra is vállalkozom, csak nem olyan emberrel szemben, akit a család kijelöl. Szóval bárkivel szemben, csak önnel szemben nem Taffy ur.

Ez a nyíltság és különőség tetszett nekem. És a botrányos házasságok családtájának ez az utolsó sarja feltűnően szép volt. Olyan szép, hogy okvetlenül szép marad akkor is, ha szomorú lesz.

— Lássa kisasszony — mondtam — én már kezdem sajnálni, hogy az ön szülei engem választottak botrányhősnek. Ha nem választottak volna, még reményem lehetne rá, hogy az lesznek.

— Ugy van uram! — és már ott ült velem szemben egy karosszékben. — Ez baj.

Mondom én szinpatizálok az ön különőségével. És azt hiszem boldoggá tudna tenni. Még a szülői beavatkozással szemben érzett előítéletéről is le tudnék mondani, ha önnek legalább diplomája volna. Modern leány vagyok, doktorátusom van, utálok a műveletlen embereket . . .

— De kisasszony ön okleveles mérnök vagyok és külföldi egyetemeken nyertem díjakat.

— Hihetetlen. Akkor hazudtak a Koltayék. De azt is hallottam, hogy önnek kiállhatatlanul sok pénze van. Nem szeretem az olyan embereket, akikre úgy maradt a gazdaság, mint számra a füle.

— Ez sem a valóság kisasszony. Van ugyan pénzem, de nem kiállhatatlanul sok. Az meg, hogy örökölttem épen nem igaz. Egy találmányom tett vagyonszá és most bolond volnék, ha többet dolgoznék.

— Ebben igaza van kedves Taffy. És így ön egészen más. Ön egy kedves fiú. Önnek kapható vagyok a botrányra. De nem úgy ahogy az öregek kieszték. Mindenképen. csak úgy nem! Más módon azonban igen.

Ebben a pillanathban felállott és átkaolt engem.

— Például így kedves Taffy!

Elámultam.

— Csókoljon meg. — Rögtön — parancsolt nekem és én eszeveszetten engedelmeskedtem.

A telefonhoz lépett:

— Nagysád a 879-et kérem.

— Apa?

— Igen.

— Kérlek a botrány megtörtént. Véletlenül Taffy úrral történt, de ez merő véletlen. De Taffy nagyon bájos fiú. Apa siess, jöjj ide a Károly-körutra a Taffy lakására.

*

— Eddig van fiúk. Szórol szóra igaz. Az öreg Sárközy megjelenésére azonban nem volt szükség, mert telefonon adtam neki becsület-szavamat, hogy a botrányt elismerem és elvesszem a leányát. Most Sárközy kisasszony a menyasszonyom. A Koltayék vacsorája pedig elmaradt, mert arra sem volt ezek után szükség. Száz koronát tettem másnap a takarékbá. És derék urnak tartanak engem.

— De meg vagyok róla győződve, hogy ez a botrány valami igazságot hord magában. Igazságot a szegény, jó, a pupos Taffy számára. Házasodik. A felesége szép lesz, hü is lesz. Csak vértanu lesz. Csunyak a szomorú asszonyok. A szomorúak és komolyak. Gyerekek sajnálnotok kell a szegény, jó, pupos Taffyt.

Főtisztelendő Papság figyelmébe!

31

- Uj női- és férfi-cipész üzlet! -

Paróczay Mátyás

NAGYVÁRAD,

Rákóczi-ut és Nagy Sándor-utca sarkán

(Czillér mellett.)

most. A legközelebbi ülést előreláthatólag szerdára hívja össze.

Minisztertanács. Tegnap délután minisztertanács volt, melyen Lukács Lászlón kívül az összes miniszterek megjelentek. A tanácskozáson folyóügyeket tárgyaltak.

Okolicsányi és az ujoncjavaslat. A véderőbizottság tegnap ülést tartott, melyen Okolicsányi László az ujoncjavaslatot elfogadta, dacára annak, hogy Kossuth Ferenc a B. H.-ban a leghatározottabban kijelentette, hogy azt nem fogadja el. Az eset nagy feltűnést keltett.

Pártközi értekezlet. Tegnap a képviselő ház ülése után Berzeviczy pártközi értekezletre hívta össze a pártok képviselőit. Az értekezleten a Ház munkarendjét állapították meg. Nevezetesen arról volt szó, hogy mit tárgyaljon előbb a Ház, a fölrirati javaslatot, vagy az indemnítást. Az értekezleten a felirati javaslat mellett határoztak s így legközelebb szerdán formális ülés lesz s azután kezdik meg a munkarend szerinti tárgyalást.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, jul. 2.

A mai ülés előtt az osztályok alakultak meg és így Berzeviczy Albert elnök csak kevéssel fél tizenegyóra előtt nyithatta meg az ülést, a képviselők igen csekély érdeklődése mellett. Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök jelentést tesz az osztályok megalakulásáról.

Ezután az összeférhetetlenségi állandó bizottság tagjai a Ház színe előtt leteszik az esküt. Következik a kivándorlási tanács és a választfelirati bizottság tagjainak a megválasztása. A szavazás névszerint történik, a névsort Rudnyánszky György jegyző olvassa. Félóra mulyan az elnök kihirdeti az eredményt, a mely szerint a kivándorlási tanács tagjaivá megválasztottak Bornemissza Lajos, Dániel Gábor, Giesswein Sándor és Lévy Lajos báró. A választfelirati bizottság tagjai lettek: Beöthy László, Ciocán János, Dániel Ernő báró, Dániel Gábor, Darvai Fülöp, id. Erdély Sándor, Ghyllány Imre báró, Heinc Hugó, Issekutz Győző, Láng Lajos, Lukács György, Melczér Vilmos, Perczel Dezső, Plósz Sándor, Rosenberg Gyula, Sándor János, Thallian Béla, Tisza István gróf, Thuróczy Vilmos, Vojáth István báró és Zslinszky István.

Berzeviczy Albert elnök ezután 5 perc szünetet adott.

Szünet után

az elnöki széket Návay Lajos foglalja el.

Áttérnek az interpellációkra. Az első interpelláció Bernálh Béla, aki Tokaj-Hegyalja pusztulása és a főganatba vett intézkedések tárgyában intézett kérdést a földmivelésügyi miniszterhez.

Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter: Készséggel válaszol az interpellációnak. Megnyugtítja, hogy a Tokaj-Hegyalja az évi normál termését az idén is el fogja érni. Gondoskodás történik azonkívül a pénzügyminiszterrel egyetértőleg arról, hogy azok a szőlőtulajdonosok, akik erre rászorulnak, kamatmentes kölcsönöket kapjanak.

A választ úgy az interpelláló, mint a Ház tudomásul veszik.

Giesswein Sándor terjeszti be ezután interpellációját a fehér foszfornak a gyufagyártásban való eltiltásáról. Kérdi a minisztert, minő intézkedéseket hajlandó tenni a fehér foszfor pusztításainak elhárítására.

Hyeronymi Károly kereskedelmi minisz-

ter: Kijelenti, hogy azon gyárak ellenőrzéséről amelyekben fehér foszfort használnak, a legszigorúbban gondoskodott. A kérdés különben nem tartozik szigorúan az ő tárcája kebelébe de mindazonáltal gondoskodni fog arról, hogy a fehér foszfor eltiltásáról szóló törvényjavaslat már az őszel a Ház elé terjesztették. (Helyeslés.) Az interpelláló tudomásul veszi a miniszter választát.

Szmrecsányi György választási visszavonások dolgában intéz interpellációt a belügyminiszterhez. Kérdi a belügyminisztert, van-e tudomása arról, hogy a trencsénmezei Nagytapolcsányban a főszolgabíró betiltott egy kath. népszövetségi gyűlést azért, mert a bejelentő egy pap volt és a népszövetség titkára. Felolvassa a főszolgabíró betiltó végzését, amely a leghetetlenebb okokat hozza fel a betiltás okául.

Héderváry Károly miniszterelnök: Az ügyről csak most az interpelláló előadása nyomán értesül és ennél fogva érdemi nyilatkozatot ezuttal nem tehet, de a vizsgálat a maga részéről megindítja és gondoskodni fog arról, hogy a netalán történt sérelem orvaoaltassék.

Szmrecsányi György: Erdemleges választ a miniszterelnök nem adott, ennél fogva arról, hogy tudomásul veszi-e a választ vagy nem, nem nyilatkozhatik. Mindenesetre megnyugvással veszi tudomásul, hogy a miniszterelnök a visszaélés ügyében vizsgálatot indít.

A Justh párt erősen tüntetett a miniszterelnök válasza ellen. A munkapárt tagjai szerint nem engedték szóhoz jutni a Justh-pártiakat, a miből kisebb zavar támadt. A Justh-párt nem veszi tudomásul a választ.

Az ülés nagy zajban 2 órakor ért véget.

A városok segélyének állandósítása.

A szegedi tisztviselők mozgalmá.

A városi tisztviselők fizetésének kiegészítésére adott államsegély tudvalevőleg csak az 1909. évre szolgált, s mint annak idején gróf Andrássy Gyula volt belügyminiszter kijelentette, ebből semmi jogot nem formálhat senki, mert a segély nem állandó jellegű.

Az 1909. évi állami költségvetésbe ugyanis 2 milli korona volt felvéve a városok segélyezésére s ebből juttatott a miniszter Nagyvárának 60.000 koronát.

Hogy nem állandó jellegű a városok segélyezése, azt a zavaros politikai viszonyok okozták. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ugyanis elkészítette a városok segélyezéséről a törvényjavaslatot, amely szerint az 1910. évre már 3 millió s így tovább évről-évre nagyobb összeg vétetnék fel az állami költségvetésbe, míg az eléri a 8 millió koronát.

Most az a kérdés, hogy a mostani kormány magáévá teszi-e és előterjeszti-e ezen kész törvényjavaslatot, vagy más alapon akarja kárpótolni a városokat az állami teendők végzéseért.

A szegedi hivatalnokok egyesülete mozgalmat indított, hogy az ideiglenes jellegű segély állandósítsassék s ez irányban az összes városok csatlakozzanak s együttesen járjanak el. Az erre vonatkozó felhívást megküldték Nagyváradszabóvárosának is.

A képviselőház pénteki ülésén a pénzügyminiszter előterjesztette az indenytésről szóló törvényjavaslatot, még pedig az egész évre, tehát ez teljesen megfelel az 1909. évi költségvetésnek, amennyiben felhatalmazza, a kormányt, hogy mindazokat a kiadásokat teljesítse, amelyekre az 1909. évben költségvetéssel felt volt hatalmazva.

E szerint tehát a 2 millió koronát az 1910. évre is megkapják a városok s így a tisztviselőknek meg lesz az 1909. évre adott pótlék.

A mozgalom tehát odairányulhat, hogy a kormány törvényben biztosítsa már az 1911. évre a városokat joggal megillető államsegélyt.

Véres családi dráma.

Féltékeny férj bosszúja.

Péntek éjszaka véres családi dráma játszódott le Fugyivásárhelyen. A férj szerelemféltésből egy nagy konyhakéssel leszurta feleségét, azután pedig önmagát vagdalta össze. Az asszony nyomban meghalt, a férj pedig súlyos sebesülten fekszik.

A megrendítő drámáról következő tudósításunk szól:

Kiss Imre fugyivásárhelyi jómódu lakos körülbelül 8-10 évvel ezelőtt vette feleségül Szabó Rózát, akivel mindezeidig boldog házasságot élt.

Az utóbbi időben azonban olyan hírek jutottak a férj fülébe, hogy felesége őt megcsalja. A híreket egyideig nem vette komolyan, de legutoljára már egyik legjobb barátjától is hallotta, hogy felesége hűtlen lett hozzá.

Pénteken este az illető jóbarát komolyan figyelmeztette Kiss Imrét, hogy vigyázzon a feleségére. Meg is említette neki az illető fiatalember nevét.

A férj látszólag nyugodtan fogadta a hírt. Mikor azonban hazament a szőlőbe, ahol lakott, feleségének szemrehányásokat tett. Ebből természetesen nagy családi perpatvar keletkezett, a feleség védte magát, sőt felülkerekedett.

A férj aztán egy önfeladt pillanatban annyira elragadtatta magát dühétől, hogy egy konyhakéssel leszurta feleségét.

Csak egy szurást ejtett rajta, de az halálos volt. Az asszony nyomban meghalt.

A férj, mikor látta, hogy mit tett, megijedt. Kétségbeesés szállta meg és nem akart hinni szemének. Aztán elkeseredésében fogta a konyhakést, mellyel feleségét megölte és ötször egymásután a nyakába szurt.

Ő is összeesett, de nem halt meg. A zajra előfutó cselédség bekötözte sebeit és orvosért sietett. A megérkezett orvos azonban csak az asszony halálát konstataálta. A férj ellenben a sérülésekből feigógyulhat.

Az esetről azonnal értesítés ment a nagyvárad kir. ügyészséghez, mely dr. Bazala Béla vizsgálóbíró-helyettes küldte ki a gyilkosság színhelyére.

A gyilkos férjet kihallgatták és még tegnap este behozták a nagyvárad kir. ügyészség fogházába, minthogy sebei könnyebb természetűeknek bizonyultak.

UJDONSÁGOK.

Középiskolai tanárok Nagyváradon.

Hétfőn és kedden kiváló kultur-események színhelye lesz Nagyvárad városa. Mint ismeretes, az *Az országos Középiskolai Tanáregyesület* ez az előkelő és nagyérdemű testület, negyvenedik évi rendes közgyűlését nálunk tartja meg, a városháza nagytermében.

Az egyesületi tisztikar és a tagok nagy része ma este 7 órakor érkeznek Nagyváradra. A vasutnál a város nevében a polgármester fogja őket üdvözölni. Este fél 9 órakor a Pannonia éttermében ismerkedési est lesz, melyre a város intelligens polgárait szívesen látja az egyesület. Hétfőn délelőtt viszont a város vendégeli meg a tanárokat.

A gyűlés programja a következő:

Július 4-én, hétfőn.

Reggel 8 órakor igazgatósági ülés, fél 9 órakor választmányi ülés, 9 órakor közgyűlés. Ennek napirendje:

I. Dr. Négyessy László elnök megnyitó beszéde.

II. Üdvözlések.

III. Előadások:

1. Dr Cserép József, (Budapest): A gimnáziumi érettségi vizsgálatról.
2. Dr Schneller István (Kolozsvár): Az érettségi vizsgálat eltörléséről.
3. Dr Tóth Misály (Nagyvárad): A nagyvárad-i Püspökfürdő lótusvirágairól és hévízi csigáiról.

Déli 1 órakor közebed. (Pannonia) Délután 3 órakor a m. kir. honvéd hadapródiskola megtekintése. Előadás a katonai nevelésről. A honvéd hadapródiskola évzáró ünnepe.

Július 5 én, kedden.

Dél előtt 9 órakor a közgyűlés folytatása:

I. Hivatalos jelentések:

1. Dr Székely István főtitkár évi jelentése.
2. Müller József pénztáros jelentése.
3. Rados Ignác jelentése a segélyző alapról a fürdőkonviktusok pénzkezeléséről.
4. A számvizsgálóbizottság jelentése.
5. Költségvetés 1910—11-re.

II. Előadások:

1. Dr Laurentzy Vilmos (Brassó): A történelem módszeres tanítása.
2. Dr Brukner Győző (Késmárk): Történelmi szemináriumok a középiskolában.
3. Varga Gábor (Mezőtur): A slójd a középiskolában.

III. Indítványok.

Délután: a) a Zichy-barlang, b) a fürdők megtekintése.

Július 6 án, szerdán.

Kirándulások M.-Telegd, Derna, Fekete-Erdő, valamint Belényes, Rézbánó, Nagó Bihar felé.

* **Oltáregyesületi ájtatosság.** Nagyvárad-i Oltáregyesület július havi első közös ájtatosságát ma a Szt. László templomban tartja meg a következő sorrendben: Reggel 7 órakor szentségbetétel kis mise közös áldozással, 9 órakor sz. beszéd, utánna nagy mise, 11 órakor kis mise, este 7 órakor sz. beszéd, litánia és szentségbetétel.

* **Fetser püspök újabb alapítványa.** Az egyházmegye jelenlegi kormányzója bár az ő lelkének nagyságát oly szépen jellemző csöndben ülte meg áldozó papságának huszonöt éves jubileumát, ennek a napnak emléke az egyházmegye történetében örök időkre arany betűkkel marad fölírva. Szülővárosában Nagykárolyban a főgymnasium internátusának felállítását teszi lehetővé 20.000 korona alapítványával ma ismét 25.000 koronás alapítványt tett le az egyházmegyei főpénztárba a Paulai Szent Vincével elnevezett *lazanistáknak* Nagyváradon való letelepülésére. Aki ismeri a lazanistáknak apostoli működését, a keresztény megújulás munkájában lángoló buzgalma tevékenységét, az tudni fogja örök időkre mily nagy áldás árad a mária-radnai kegy templom föltáráról, melyen Fetser püspök ezüstmiséjét bemutatta az egész nagyvárad-i egyházmegyére.

* **Uj papnövendékek.** Tegnap tartották meg Nagyváradon Fetser Antal felsz. püspök, káptalani helynök vezetése alatt a konkurzust, mely alkalommal az egyházmegye papnövendékei köze felvették: az első évi theológiára: *Palóczy János*, a gymnasium VII. osztályába. *Herbály István*, *Köszeghy Béla*, *Rieger Géza* és *Vajnovszky Béla*.

* **Köszönet** A nagyvárad-i oltáregyesület a Köröspartjáni templom részére egy darab nagy értékű és díszes fehér miseruhát, 1 karínget, 6 drb vállkendőt, 6 drb kehelykendőt, 6

drb kéztörölt és 2 drb stolavédőt volt kegyes ajándékozni, az értékes adományért ezuton is hálás köszönetét fejezi ki *Hamernyik Sándor* plébános.

* **Felakasztotta magát a keresztfára.** Bihar-Diószegen különös módon vetett véget életének tegnap egy 64 éves iszákos öregasszony. Kiment a temetőben és a feszületre felakasztotta magát. *Özv. Vargha István* nének hívják az elvetemült öngyilkost, aki ezt az új és megbotránkoztató öngyilkossági módot kitalálta. A faluban iszákos, könnyelmű asszonynak ismerte mindenki és valószínűleg itt az állapotban jutott ezen szörnyű elhatározásra, mellyel a szent helyet megfertőztette.

* **A havidijasok kérése.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottságához ismét érkezett egy kérvény, amelyben a városi alkalmazottak egyrésze: a havidijasok tájékoztatást kérik a törvényhatóság jóindulatát. Első sorban a havidijas cím helyett általában ismert irnoki címet, azután pedig 1200 korona fizetésüknek 1400 koronára, 200 kor. lakbértűknek pedig 400 koronára emelését kérik. Ez a különbözet kitenne évenként 4400 korona több kiadást.

* **A nyugdíjügy rendezése a városnál.** Ugy az állam, mint a törvényhatóságok elég mostohán gondoskodnak a tisztviselők özvegyei ée árváiról a nyugdíjazásoknál. Az özvegy 1200 koronáig 40 százalékot, azonfelül 20 százalékot kap férje legutolsó fizetése után. Méltánytalan az is, hogy 40 évi szolgálat után kapja a tisztviselő az egész fizetését. Nagyvárad városánál szintén ilyenek a nyugdíjszabályzat intézkedései s ezért a városi tanács megbizta a főszámvevőt, hogy dolgozza át a nyugdíjszabályzatot és pedig akként, hogy az özvegyi nyugdíj magasabb legyen, s a teljes fizetés 35 év után váljék esedékessé. A főszámvevő el is készítette a módosítást s azt a tanács tárgyalta. A módosítás szerint 1200 korona helyett 2400 korona után járó 50 százalék, ezenfelül pedig 20 százalék az özvegynek, de a tanács még azt is kevésnek találta, s úgy alakította át, mint a fővárosnál, vagy a m. kir. államvasutaknál van. A belügyminiszter nem hagyta jóvá Biharmegye azon kérését, hogy 35 év után járjon a teljes nyugdíj, azonban Khuen-Héderváry megígérte, hogy a nyugdíjügyet revízió alá veszi s liberálisban intézi el. Utasították a főszámvevőt, hogy ő is ezt kövesse az újabb átdolgozásnál. Minthogy azonban ez óriási számításokat igényel, a számítások megtételére Bogyó Samu fővárosi keresk. iskolai tanár, szakembert kérik fel.

* **Esküvő.** *Kovács József* posta- és távirtda tiszt tegnap vezette oltárhoz *Melcher Károly* spotatitkár szép leányát *Margitot*. Az esküvői szertartást dr *Vucskics Gyula* esperesplébános végezte a Szent László templomban.

* **Találtak** egy sárga pénztárcát, néhány fillér tartalommal, s egy nagyobb értékű ezüst evőkészletről szóló zálogcédulát. Igazolt tulajdonosaik jelentkezzenek a rendőrségen I. em. 7. sz. szobában.

* **Ki akar rendőr lenni?** A rendőrségen több rendőri állás van üresedésbe. Akik ezen állásokat elnyerni óhájítják pályázati kérvényüket mielőbb nyújtsák be Gerő Ármán rendőrfőkapitányhoz. Feltételek: magyar állampolgárság, 20 éven felül s 40 éven alul levő életkor, tökéletes egészség, erős testalkat, megfelelő külső, ügyes magatartás, feddhetlen előélet a magyar nyelv tökéletes bírása.

* **A Félix-fürdő szezonja.** A Félix-fürdő a bekövetkezett jó időben már tul van zsutolva szórakozni vágyó és gyógyulást kereső közönséggel s valószínűleg ez évben oly óriási számban keresik fel a kitűnő fürdőt, amennyi vendég még egy évben sem volt. Már eddig 3000-nél több látogatója volt a Félix-fürdőnek s ezáltal az összes fürdőket tul haladta. Ez nem is csuda, mert a Félix-fürdő gazdag a természeti kincsekben és természeti szépségekben s Komzsik Alajos fürdő-bérlő

áldozatkészségével s buzgó törekvésével igyekszik vendégeinek a legnagyobb kényelmet biztosítani. Nagy gondja van továbbá arra is, hogy minél kellemesebb szórakozásban legyen részük a vendégeknek s ezért minden szombaton tombolajáték és táncvigalom nyújt élvezetet. Pampás fürdő zenéről is gondoskodott a bérlő s Egri Balogh Gábor kitűnő zenekara szórakoztatja a vendégeket. Feltűnő azonban az a közönyösség, amellyel a m.á.-vasutak viseltetik a közönség iránt. Az egyik esti vonatot u. i. beszüntette, holott a közönség még a vonatok szaporítását követelné.

* **Lopás.** *Takács Albert* Herbszt Fülöp ékszerész üzletéből ellopott egy arany láncot s azt 42 koronáért egy helybeli zálogüzletben elzálogosította. Feljelentés folytán a rendőrség *Takács Albertet* letartóztatta, aki azután beismerte, hogy a lopást tényleg ő követte el. Az eljárást ellene folyamatba tették.

* **Frey André De la Roche bárónőről.** Nagyváradról terjedt el az a hír az egész országban, hogy *De la Roche* bárónő, az általánosan ismert női aviatikus, nagyvárad-i leány és valaha a *Rosenberg* névre hallgatott. Egy kolozsvári újságíró *Frey André*t ott tartózkodása alkalmából meginterjúvolta a bárónővel való kapcsolatban. Az érdekes beszélgetés itt következik:

— Hallott e uram arról, amit a lapok madame De la Rocheről irtak?

— Nem.

— Arról volt szó, hogy madame De la Roche csak Magyarországon viseli a bárónői címet, sőt azt is irták, hogy De la Roche nagyvárad-i származású zsidóleány és onnét került Franciaországba.

— Nevetséges dolgok. Olyan francia, akár csak én. Tudnék mutatni lapokat egy és két évvel ezelőttről, amelyekben De la Roche mint bárónő szerepel Franciaországban is.

— Mit tud arról, hogy De la Rochet és Lathamot — hogy is mondjam — együtt emlegetik?

— Azt is mondhatnám hogy tudok, azt is hogy nem. Inkább nem mondok semmit.

— Tehát nem állapítható meg, hogy csak az aviatika köti őket össze, vagy más is.

— Erről sem szólhatok, — jelentette ki *Frey, de* — jelentősen hunyorított hozzá.

x **Uj fogtechnikai laboratórium.** 25 évi gyakorlat a fogtechnika minden ágában! 12 évig Nagyváradon működtem *Heiman* fogorvosnál mint fogtechnikus. Elvállalok minden munkát arany vagy kaucsukban, szájpaddás nélkül, izléses és szolid kivitelben, olcsó árak mellett. Kérve a n. é. közönség támogatását, vagyok tisztelettel *Wildenburg Miksa* fogtechnikus Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11. szám. 75

A legszebb tavaszi ujdonságok megérkeztek Spreng Testvérek

zöldfa-utcai cipő, kalap és uridivat áruházába.

Férfi fehérneműek, cipők, kalapok, nyakkendők, gallérok, harisnyák, esőernyők és sátabotok a legnagyobb választékban.

Szolid kiszolgálás.

Olcsó árak.

x **Olvassa el kérem!** Ha érdeklí, hogy lakásában miért érhet el takarítást villamos áramfogyasztással. On égethet már 16 gyertyafényű *Wolfram* megő és ami a régiekkel szemben óránként kb. 3 fillért takarít meg, tehát nem szükséges, aki nem akar nagy világítást, hogy 32-es vagy 50 gyertyafényű égőket al-

kalmazzon és ami a 16 nálam, ezen *Wolfram* egő 2 K 40 fill. Stern villamos felszerelési vállalata Bémer-tér 2. Telefon 556. Szívesen szolgálok felvilágosítással. 44

* **Kozmetika.** A kozmetika gyógyintézetben (Rákóczi-ut 5.) Szigoruan orvostudományi alapon mindennemű *arc és szépség-hibák* feltétlenül sikerrel kezelhetők. A pattanásos májfoltos, szeplős arcok ideális tisztává válnak, archegek eltűnnek, hajhullás megszűnik, eredeti színe visszaadható. A korai arcráncok elsimítása, ugyszintén az orr s egyéb arcrészek elferdítései meglepő szépen kiigazítanak. Olvasóinknak ajánljuk ezt a gyógyintézetet.

* **Borsalino,** Pichler és angol *kalap* tavaszi ujdonságok **REICHARD ÁRUHÁ-ZABA** megérkeztek, hol legelegánsabb budapesti és *amerikai cipők* kaphatók. 40

x *Finom uri fehéremű és minden uri divat és kalap ujdonság megérkezett*

Róth M. utóda cégnél.

Bémer-tér.

Eredeti angol férfi cipők. 150

x **Legszebben megörökíthetők** az estélyi toillettek és jelmezek **DAJKOVITS** villanyfelvételében. A Sas bálterméből kényelmes fedett átjáró. Diszes esküvői felvételek minden időben eszközöltnak.

Gépirási munkát vállalok

Lukács György-utca 10. sz.

Kapu alatt jobbra.

x **A Lloyd kávéház** nyári kerthelyiségében július hó 3, 4, 5, és 6 án a következő igen érdekes ujdonságok lesznek bemutatva: 1. Japán körmenet. 2. Utazás Schweitzban. 3. Budapesti repülőverseny. 4. Szerencse fel. 5. Szent Péter esernyője. 6. Pali sportol. 7. Bűnös nő. 8. Rienzi az utolsó néptribun. Belépti díj nincs, kezdete este 9 órakor. Kitűnő italokról és ételekről gondoskodva van. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri *Hartstein és Orley* kávéház tulajdonosok. 39

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpádlás nélkül is készít **kitűnő hirtű** nevű

Fogműtermében

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

(Fekete Sassal szemben).

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap d. u.: Luxemburg grófja, este: Elvált asszony. (Medgyasszai Vilma, Király Ernő és Horti-Sándor vendégfelléptével)

Hétfő: Szenes legény, Szenes leány. Medgyasszai Vilma kabaréja.

Kedd: Szikra, vigjáték. (Medgyasszai Vilma utolsó felléptével) magyar kabaré.

Szerda: Varázskeringő. (Fedák Sári és Ernő vendégjátékával.)

Csütörtök: Vig özvegy. (Fedák Sári és Király felléptével.)

Péntek: Loiti ezredesei, operet. (Fedák Sári utolsó felléptével.)

Medgyaszay Vilma.

Mikor először kopogtatott be a kuplé, a vig dal Magyarországra, a hangverseny termék pódiumán jelent meg s alig gondolta valaki, hogy önálló rangra emelkedhetik a művészet birodalmában. Pedig meg tette. fölemelkedett annyira, hogy nemcsak rangot, hanem otthont is kapott. Külön színpadjai emelkedtek, kicsinyek, bizalmasabbak a nagy színházaknál, mint a hogy a kuplé kicsi, könnyed, bizalmaskodó. És ami még többet tett sikerére nézve: akadt Medgyaszay Vilmája, aki művésztette tudta emelni a kuplék előadását.

Aki csak a fővárosi lapok dicséreteiből ismeri Medgyaszay Vilmát, amely fogalma sem lehet arról, hogyan tudja ez a bájos, végtelenül kedves megjelenésű művésznő egy-egy röpke dalocskával egész Budapestet megbabonázni. Hiszen más is tud a színpadon eleven, tréfás szellemes, ügyes hódító lenni s efféle apróságokkal, egy-egy kupléval még sem tudna akkora hatást elérni. S annak meg van a magyarázata.

Mikor az ember Medgyaszay Vilmát a színpadon látja és halja, azonnal érzi, hogy született művésznővel, eredeti tehetséggel áll szemben, a ki nem betanult ügyeskedéssel áll elő, hanem eredetiségének közvetlenségével hódít. Részletelt a kupléra, beleszületeit a kabaréba. Néhány soros versikékbe, pár ütemes dalokba annyi érzést, közvetlenséget s ha kell: szarkazmust tud önteni, hogy a szerző maga is elcsudálkozhatna néhányszor, micsoda ügyes dolgot irt ő. Mert a melyik kupléban csak valami ötlet van, azt Medgyaszay érvényre juttatja, ha pedig valami ügyesebb szöveget, eredetibb dalmot talál, azzal mesés hatást tud elérni. Előadási modora csupa finomság, csupa ötlet, Hangjával minden érzést bámulatos kitejében tud színezn. Hozzájárul kifejező arcjátéka, ügyes mozdulatai s egész egyéniségének varázsa; csoda-e, ha a közönség minden zene-számát tapsokkal jutalmazta? Jeltemző, hogy a lipótvárosi fürdőzőket maró gunnyal kicsufoló »Abbázia« című kuplé keltett a legnagyobb tetszést — Nagyváradon!

Az a művészet, amellyel Medgyaszay előadása tapsokra ragadt mindekit, felekezeti különbség nélkül. Nagy hatása volt a Rapport, altató dal. Tipegő médik, A szerelem és a házasság című kupléknak is.

Medgyaszay Vilma kupléi közt a Szép Galathea került színre, rózszöveg betanulás-sal, de egyébként jó előadásban. A címszerepben *Károlyi* Leona kitűnő hangját és előadó-képességét ragyogtatta. Pygmalion szerepét *Mihályi* Ernő énekelte azzal a biztos tudással és előkelő művészettel, mely Mihályi minden alakítását jellezi. Mydas szerepében *Hajnal* Erzsike nyújtott komikus alakítását; énekbe is komikusnak. *Tisza* Karola (Csongréd) hangja erősödik, énektudása fejlődik; szorgalma elismerésre méltó.

MULATSÁG.

A Legényegylet háziestélye. A nagyváradi Katholikus Legényegylet ma, vasárnap kedélyes házi estélyt rendez Teleki utcai helyiségében. A rendezőség mint mindig, most is gondoskodik arról, hogy a vendégek és a kör tagjai minél kedélyesebben szórakozzanak.

Igazságszolgáltatás.

Csendélet a kötegyámi állomáson. Sehol az országban nincs annyi baj a vasuti jegyek megváltásánál, mint a kötegyámi állomáson. Hogy honnan és hogyan származnak az ilyen bajok, mutatja az alábbi eset. Egy paraszt ember szomszédos forgalmi jegyet kért 30 fillérért s egy koronással akart fizetni. A pénztárnok elküldte azzal, hogy hozzon 30 fillért, mert ő e koronából vissza nem ad. A paraszt próbált valakit keresni, aki felváltsa a koronáját, de senkit sem talált s visszament a pénztárhoz, ismételten kérve jegyét. A pénztárnok megint elutasította. Ezen az eljáráson felháborodva, az utazó közönségből egyik vármegyei tisztviselő odaszólt a földművesnek:

— Kérje a panaszkönyvet!

A panaszkönyvet ugyan nem adták oda, de a pénztárnok és később az állomásfőnök is most már a tisztviselővel kezdtek éles szóváltást, úgy hogy az ügy a járásbírósnál folytatódott. A megyei tisztviselő jelentette föl becsületsértésért az állomásfőnököt. De hogy a szegény parasztnak visszaadták-e már a koronájából, vagy még most is ott vár a kötegyámi állomáson, az nem derült ki.

TÁVIRATOK.

Halál a temetésen.

Tokaj, jul. 2. Tegnap temették Lengyel Isrvánét. A koporsót vívők között volt Zampédy Ferenc gazda is. A temetőben a sir szélén, mikor a koporsót le akarták tenni, Zampédi Ferenc a kiállott izgalmaktól szívészélhűdést kapott és rögtön meghalt.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti tőzsdetudósítások.

Budapest, július 3.

A gabonátőzsde.

50 kilogramonkint.

Buza októberre	—	—	9.03
Rozs októberre	—	—	6.72
Zab októberre	—	—	7.22
Tengeri júliusra	—	—	5.29

Irányszat: Lanyha.

Értéktőzsde.

Magyar hitel	—	—	842.50
Oszták hitel	—	—	668.75
4%-os koronajáradék	—	—	92.40
Államvasut	—	—	743.50
Jelzálogbank	—	—	482.50
Leszámitoló bank	—	—	568.—
Hazai Bank	—	—	301.—
Kereskedelmi részv.	—	—	737.—
Rimamurányi	—	—	693.—
Salgótarjáni	—	—	640.—
Közuti vasut	—	—	718.—
Városi villamos	—	—	378.—
Adria	—	—	502.—

Irányszat: Csendes.

Egy bankszövetkezet sikere. A nagyváradai Bankszövetkezet ma adta közre fél évi fennállása után első mérlegét, melyből látjuk, hogy a fiatal intézet minden várakozáson felüli kedvező eredménnyel zárta számláit. 530 tag több mint félmillió tőkét jegyzett le, melyből 36,965 50 korona már befizettetett. Tagjainak takarékbetétei 58.792 koronát, míg kihitelezése 20,766 429 koronát tett ki. Az összforgalom 906,228.96 korona míg a tiszta nyereség 4.573 korona 16 fillér. A nagyváradai Bankszövetkezet július 1-én kezdte II. évtársulatát, melynek mindenki tagja lehet, aki legkedvesebb heti 50 fillért jegyez. A tagok olcsó kölcsönt élveznek, takarékbetétek után pedig 5 és egy negyed százalék kamatot kapnak. Felvilágosítást nyújt az intézet igazgatósága Nagyváradon, Sas palota földszinti átjárójában.

NYILTTÉR.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	7 50	9 50	2 10	4 50	6 40	9 17
V.-Velence >	8 00	10 00	2 20	5 00	6 50	9 28
Rontó >	8 16	10 16	2 36	5 16	7 06	9 48
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 41	5 21	7 11	9 48

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	ind.	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Püspökfürdő ind.	8 59	10 50	3 19	5 59	7 49	10 32
Rontó >	9 04	11 04	3 24	6 04	7 54	10 37
V.-Velence >	9 17	11 19	3 37	6 17	8 07	10 50
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 47	6 27	8 17	11 00

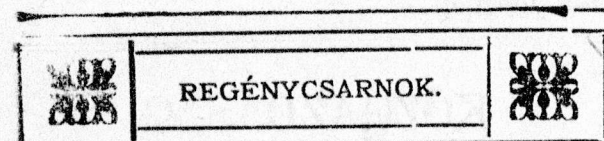
NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 00	2 20	5 00	6 50	9 27
V.-Velence >	8 10	10 10	2 30	5 10	7 02	9 37
Rontó >	8 16	10 26	2 46	5 26	7 16	9 53
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	2 53	5 33	7 23	10 00

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	ind.	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Félix-fürdő ind.	8 40	10 40	3 00	5 40	7 30	10 13
Rontó >	8 47	10 47	3 07	5 47	7 37	10 20
V.-Velence >	9 00	11 09	3 20	6 00	7 50	10 37
Nagyvárad érk.	9 10	11 19	3 30	6 10	8 00	10 47

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
** Csak ünnep- és vasárnapokon szeptember 15-ig közlekedik.

Rózsika.

Irtá: **White-Mellville G. J.**

— Angolból. —

(Folytatás.)

59

Montarbasnak a természetében volt, hogy ha valamely vállalatba bocsátkozott, annak élére is állott s maga egyengette utját az actióra és cselszövésre. Sermékeny agya egy tervet kóhott, melylyel a királyné jellemét még sötétebbre igyekezett beletekinteni, hogy így megbosszulja a hiúságán elkövetett sértést, míg ugyanazon csapással új ügyét is elmozdítja, a királyné befolyását, mint a trónus támaszát gyengítvén. Legyen csak szemtől szembe a nép előtt bebizonyítva, hogy a királyné egy rossz nő, és még a király változatlan jóindulata sem leendő képes őt a sárból kiemelni. De hogy Montarbas tervét kivihesse. Leonie segítségére volt szüksége, s ezt szabadon meg is adta neki, mint szívét már előbb neki adá. Együtt voltak ők a Montarbas-palotában. Leonie aggály nélkül meglátogatta most a Montarbas palotában, a nap bármely órájában és minden körülmény közt. Sőt büszke volt arra, hogy testvére emiatt megszólta, s hogy barátai sem helyeselték

magaviseletét. Arnold gróf miatt dicsőséggel elviselte szégyenét s bánatát s ő bőséggel elhalmozta mindkettővel.

— Wolverine, mondá a gróf, dereka körül fűzve karját, azzal az otthoniassággal, mely első lépés a közönyösséghez és megvetéshez, — szeretne kegyed elmenni ma éjjel az álarcos bálba?

— Önnel?

— Természetes, ez magától értetődik. Az operaház zsufolva lesz. Én szerettem egy páholyt.

Gyenge pir bocsátkozott a nő finom metszésű arcára, szokatlan szépséget hozván arra.

— Ez jó volt öntől, — felelé Leonie. — Igen örülök neki. Együtt lehetünk és egyedül lehetünk.

(Folyt. köv.)

A szőlő és borgazdasági tanfolyam

Dr. VUOSKIOS GYULA.

A szőlő és borgazdasági tanfolyam hallgatói Nagyváradon.

A budapesti felsőbb szőlő és borgazdaság hallgatói **Szepessy József** tanulmányi felügyelő vezetése alatt ma délelőtt Nagyváradra érkeznek és tanulmány tárgyává veszik a szőlőhegyet, melynek berendezése, beosztása és kezelése az egész országban mintaszerűnek van elismertve. Szepessy Lajos tized magával már tegnap este Nagyváradra érkezett, hogy az érdekes tanulmányutatót elő készítse. A fiatal szőlészeket a helyi község a legnagyobb vendégszeretettel fogja fogadni. 303

g400—910. tkvsz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelyhídi kir. járásbírósa mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár és csatlakozott társai végrehajlatóknak Kalmár Ferenc és neje Bokor Eszter végrehajlatást szenvedő elleni végrehajlati ügyében a nagyváradai kir. törvényszékhez tartozó székelyhídi kir. jbiróság területén lévő Diószeg község határában fekvő

1. a diószegi 336. sz. betétben A I 1 2 tkvi. számú 2418. 2419. hrsz. Nagyhegyi kert,
2. u. azon betétben A III 1-2 a bevezetett 2826. 2827. hrsz. Nagyhegyi, lakház, udvar kert,
3. u. azon betétben A. I. a. bevezetett 2467. hrsz. Nagyhegyi szántó,
4. a diószegi 337. sz. betétben A. I. 1—2 sz. betétben 331. 332. hrsz. betétekben levő lakház, udvar, szántó,
5. u. azon betétekben lévő nádasból álló ingatlanokra a végrehajlati árverést elrendelte és annak foganatosítására határidőül 1910. évi július hó 20. napjának d. e. 10 óráját Diószeg község házához kitűzte.

Kikiáltási ár a 1. pontban 170 K, a 2. pontban 276 K, 3. pontban 310 K. a 4. pontban 944 K. és az 5. pont esetében 28 kor. s az árverésre kiírt ingatlanok ezen ár kétharmadán alul nem fognak eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár tíz százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. jbiróság mint tkvi. hatóságnál és Diószeg község elöljáróságánál tekinthetők meg.

Székelyhídon, 1910. május 6.

Halász, sk. jbiró.

A kiadmány hitelül:

Hetey, kir. tkvvezető.

Nagyvárad város tanácsának árverési küldöttségétől.

8697—1910. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága

ky. sz. határozatával elrendelte az általános csatornázás első évi programjának végrehajtását.

A város tanácsától nyert megbízás folytán a csatornázás és a vele kapcsolatos műtárgyak, gépberendezések és a szennyvíz tisztítótelep építő munkálatainak vállalatba adása céljából f. évi **augusztus hó 29. napján d. e. 10 órakor** a városháza bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatokra a következő csoportokban lehet ajánlatot tenni:

1. A szennyvíz-derítő medence építő munkáira.
2. A derítő medence gépi berendezéseire.
3. Az öntözőtelep földmunkáira a szükséges öntöző és lecsapoló zsilipekkel.
4. A csatorna hálózat és a Körös alatti vízbújtató összes munkáira, vasmunkákkal együtt.
5. A csatornázáshoz szükséges vasmunkákra önállóan.

Az a vállalkozó, aki a csatornahálózat összes munkáinak végrehajtására tesz ajánlatot, köteles az 5. alatti vasmunkákra önállóan is ajánlatot tenni. A városnak szabadságában áll az összes vasmunkákat a csatornaépítő munkálatoktól elkülönítve is kiadni.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5 százaléka teendő le a város házipénztárába.

Az óvadék készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó az ajánlathoz.

Ajánlatok csak írásban alulírott küldöttségi elnök kezéhez 1910. évi aug. 29-én d. e. 10 órájáig adhatók be. Az ajánlatok a nyilvános árlejtésen fognak felbontatni.

Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak a szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

A borítékban megjelölendő az a munkálat, melyre az ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csakis egységárak megjelölése mellett tehető, ebből a célból a város ártelekekkel ki nem töltött költségvetéseket bocsát a pályázók rendelkezésére és ajánlattevőknek maguknak kell azon egységi árakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtására magukat kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek, ártelekekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek és költségvetések 10 koronáért megszerezhetők.

Aki a tervmásolatokat is kívánja, azokért ivenkint (32×42 cm) 2 korona fizetendő.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni tartozik, hogy a csatornázási terveket áttanulmányozta, hogy a jelen hirdetményt, az árlejtési és építési feltételeket ismeri és azokat magára kötelezőknek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmazására vonatkozó határozásai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelezők.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés megtörténik.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Nagyvárad, 1910. június hó 27-én.

Komlóssy József,

tanácsnok,
mint az árverési küldöttség elnöke.

Értesítés.

A „Leszámitoló és Jelzálogbank Részvénytársaság” értesíti részvényeseit, hogy a társasági elnök **Szajbóly Gyula** ur ömeltósága tiszteletére f. évi július 11-én este 8 órakor a »Püspökfürdő«-ben társasvacsorát rendez, melyhez a jegyek a bank helyiségében július 8-ik napjáig megválthatók.

301

4398—1910. tkvi szám.

Árverési kérvénye dr Krausz Samu, ügyvéd berettyóújfalui lakosnak, Márkus Lászlóné, szül. Gál Katalin komádi-lakos ellen.

Árverési hirdetmény.

A b.-ujfalui kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság dr Krausz Samu b.-ujfalui ügyvéd végrehajtónak, Márkus Lászlóné, szül. Gál Katalin végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 169 korona tőke, ennek 1910 évi január hó 24-től járó 5 százalékos kamatai, ez árverés kérvényére jelenleg 14 korona 30 fillérben megállapított és a még felmerülő költségekből álló követelésének kielégítése céljából, a nagyváradi kir. törvényszékhez tartozó b.-ujfalui kir. járásbíró területén levő, Komádi község határában fekvő és a komádi 2600. számú betétben A. I. 1—8. sorsz. 3116—3122. és 3151—2. hrszám alatt felvett ingatlanokból, (ut, lakház, 3 szántó, 2 védőtöltő, 1 csatorna, a Falusziget és Gabonás dűlőben, ártérek) a B. 6. 7. alatti bejegyzések szerint Márkus Lászlóné szül. Gál Katalint illető $\frac{2}{3}$ rész jutalékra a Sebeskörös vízszabályozó és ármentesítő társulat javára bekebelezett jogi jogérségben tartásával 2282 korona becsárban a végrehajtási árverést, az 1881. LX. tc. 146. §-a alapján elrendeli, s annak foganatosítására határidőül 1910. évi július hó 10. napjának d. e. 10 óráját Komádi községhezához ezennel kintüzi.

Kikiáltási ár, a becsár.

Az árverésre kiirt ingatlanok szükség esetén ezen áron alul is el fognak adatni, azonban nem adható el a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál olcsóbban.

A vételár 3 egyenlő részletben fizetendő és pedig az első részlet az árverés napjától számított 15 nap alatt, s a 2-ik ugyanazon naptól számított 30 nap alatt és a 3-ik ugyanazon naptól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után, az árverés napjától számított 5 százalékos kamatokkal együtt.

A bánatpénz az utolsó részletben fog betudatni.

Az, aki az ingatlanokért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, s ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint (jelen esetben 10 százalék) megállapított bánatpénzt, az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, ellen esetben ígérete figyelmen kívül marad és az árverésen, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet.

Az árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál és Komádi község előljárásiágánál tekinthetők meg. Az elrendelt árverés a komádi-i 2600. számú betétben C. 58. 59. sorszám alatti követelésre vonatkozólag feljegyeztetni és az árverési hirdetmény egy példánya a bíróság hirdetményi táblájára kifüggeszteni, továbbá kifüggesztés végett és az árverési feltételek megtekinthetés végett egy példányban Komádi község előljárásiágának és az árverési hirdetmény egy példánya a helyi szokásnak megfelelő szabályszerű közhírre vételt a szomszédos M.-Homorog, Csökmő, Okány, Zsadány, Furta, M.-Sass, Szakáll, Zsáka községek előljárásiágainak megküldeni rendeltetik és végre az árverési hír-

detményi kivonat a »Sárrét« című helyi lapban egyszeri közzététel végett, a végrehajtató ügyvédjének azzal az utasítással adatik ki, hogy a közzétételt igazoló hirlappéldányt a bírói kiküldöttnek átadni köteles.

Erről értesülnek az árverési hirdetmény és az egyidejűleg kiállított árverési feltételek kézbesítése mellett:

1. Községi előljárásiág Komádi. 2. Pénzügyigazgatóság Nagyvárad. 3. Dr Krausz Samu végrehajtató ügyvéd Helyben. 4. Márkus Lászlóné szül. Gál Katalin végrehajtást szenvedő Komádban. 5. Kiss Bálint. 6. Fekete Bálintné szül. Kiss Rozália. 7. Csongrádi Mihályné, szül. Kiss Mária, társtulajdonosok Komádi. 8. Sebeskörös vízszabályozó és ármentesítő társulat szolgálmi jogosult Nagyváradon. 9. Brassói Általános Takarékpénztár Jelzálogos Hitelező Brassó. 10. Dr Reiner Albert, mint Domokos Tivadar jelzálogos hitelező képviselője Helyben. 11. Komádi Vidéki Hiteleszövetkezet Jelzálogos Hitelező Komádi. 12. Weisz Lajos Zsáka. 13. Dr Erdélyi Miklós ügyvéd Helyben. 14. Böllöny Andor ügyvéd Helyben. Jelzálogos hitelező. 15. Községi előljárásiág M.-Homorog. 16. Csökmő. 17. Okány. 18. Zsadány. 19. Furta. 20. M.-Sass. 21. Szakáll. 22. Zsáka.

B.-Ujfalu, 1910. évi május hó 3-án TRIPSO, s. k. kir. albiró.

A kiadmány hitelül:

PAPP,
telekkönyvvezető.

Árverési feltételek.

Az ugyanezen szám alatt kibocsátott árverési hirdetményben árverés alá bocsátott ingatlan az 1910. évi július hó 19. napján megtartandó árverésen, a hirdetményben megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni, azonban nem adható el a kikiáltási ár kétharmadánál olcsóbban, azonban az eladás csak oly fentartással történik, hogy ha az 1909. 41. t.-c. 37. §-ának megfelelő utóajánlat tételnek, ez esetben az utóajánlat tárgyát képező ingatlant illetőleg ezen árverés hatálytalannak nyilvánítatik s az utóajánlat tárgyát képező ingatlan az idézett t.-c. 37. §-ában előirt módon és feltételek alatt új árverés alá fog bocsátatni.

2. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LV. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanokért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett s ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint (jelen esetben 10 százalék) megállapított bánatpénzt, az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, ellen esetben ígérete figyelmen kívül marad és az árverésen, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet.

3. Vevő köteles a vételárat az árverési hirdetményben megállapított részletekben és határidőkben, az árverés napjától számított 3 százalékos kamataival együtt az 1881. december 6-án 39425. I. M. sz. a. kelt rendeletben előirt módon, a b.-ujfalui kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

4. A vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napjától esedékes adókat és átruházási illetéket, ugyancsak a megvett ingatlant terhelő szálló-dézsma, urbéri és más hasontermészetű költségeknek és a vízszabályozási tartozásnak az árverés napja után esedékes részleteit is és pedig mindezeket a vételárba való betudás nélkül viselni.

5. A vevőnek a vételi bizonyítvány az 1881. LX. t.-c. intézkedései értelmében fog kiadatni, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt szabályszerű utóajánlat nem tételik.

6. A megvett ingatlant a vevő a vételi bizonyítvány kiadása után (5. pont) azonnal birtokba veheti, annak hasznai és terhei azonban már az árverés napjától kezdve illetik.

7. A tulajdonjognak a vevő javára bekebelezésének a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni.

8. Amennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött határidőben eleget nem tette, az általa megvett ingatlanra, az érdekeltek bármelyikének kérésére, vevő veszélyére és költségére

bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

B.-Ujfalu, 1910. évi május hó 3. TRIPSO s. k. kir. albiró.

A kiadmány hitelül

PAPP,
telekkönyvvezető.

6450—910. tkvi szám.

VÉGZÉS.

A kérvény folytán, tekintve, hogy a komádi 2600. sz. betétben foglalt ingatlanra Dr. Krausz Samu végrehajtató követelésének behajtása céljából C. 54. sor 320—910. tkvi sz. bejegyzés szerint árverési eljárás van már folyamatban az 1881. LX. t.-c. 166. §-a alapján a komádividéki hitelszövetkezet végrehajtónak Dr. Krausz Samu korábbi végrehajtatóhoz való csatlakozása kimondatik s a 167. §-értelmében a póthirdetmény kibocsátatik. Dr. Stokker József ügyvéd díja és kiadási 19 koronában állapítatnak meg a végrehajtást szenvedő ellen.

Miről értesítendő: 1. Stokker József ügyvéd, Nagyvárad, a póthirdetménnyel. 2. Dr. Krausz Samu ügyvéd, a póthirdetménnyel, Helyben. 3. Márkus Lászlóné Gál Karolin, a póthirdetménnyel, Komádi. 4. Nedeckzy Aladár, a póthirdetménnyel, Helyben. B.-Ujfalu, 1910. június 27. TRIPSO s. k., kir. albiró.

A kiadmány hitelül

PAPP,
telekkönyvvezető.

PÓTHIRDETMEY.

A berettyóújfalui kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a dr. Krausz Samu b.-ujfalui ügyvéd végrehajtónak Márkus Lászlóné Gál Katalin komádi lakos végrehajtást szenvedő elleni 169 kor. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében 4397—910. tkvi szám alatt kibocsátott árverési hirdetményben a komádi 2600. sz. betétben A I 1—8 sor 3116—2122. és 3151—2. hrsz. a. felvett ingatlanból (ut, lakóház, 3 szántó, 2 védőtöltés, 1 csatorna, a falusziget és gabonás dűlőkben, ártéren) a B. 6. 7. alatt lejegyzések szerint Gál Katalint illető $\frac{2}{3}$ -od rész jutalékra a Sebeskörös szabályozó és ármentesítő társulat javára bekebelezett szolgálmi jog fentartásával 222 kor. becsárban Komádi községhezához 1910. évi július hó 19. napjának d. e. 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. tc. 167. §-a alapján a komádividéki hitelszövetkezet végrehajtató 557 kor. 41 fill. tőkeből álló követelésének kielégítése végett is meg fog tartatni.

Berettyóújfalui 1910. június 27. TRIPSO s. k. kir. albiró.

A kiadmány hitelül:

PAPP,
telekkönyvvezető.

Kertmegnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a NEMZETI SZÁLLODA árnyas kerthelyiségét

ünnepélyesen megnyitottam

egy elsőrendű cigányzenekar közreműködésével. Minden este változatos műsoru mozgófénykép előadás. Egyben felhívom a t. közönség figyelmét tisztán kezelt saját termésű boraimra és kitűnő magyar konyháma.

Társas ebédek és vacsorák a legfigyelmesebb kiszolgálás mellett polgári árakban. Abonensek étlap szerint előnyösen megállapított árban lesznek kiszolgálva.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

KECSKEMÉTHY ISTVÁN,

vendéglős, a Nemzeti szálloda, étterem és kávéház 43 bérloje.

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.-T.

könyv és hirlapkiadó vállalat

NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSÓ-UTCZA 5. SZ.

A legmodernebb betűkkel és diszitő anyagokkal u j o n n a n berendezve.

Mindennemü hivatalos, üzleti és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett, izléses kivitelben
≡ készítettnek. ≡

Latin szert. és g. kath. egyházmegyei nyomtatványok állandóan raktáron.

A „TISZÁNTUL”
politikai napilap kiadóhivatala.

Alapítottott :
1894.

Hirdetések a legjutányosabb árak mellett
a „Tiszántul”-ban közöltetnek.

Alapítottott :
1894.

Első nagyvárad kenyérgyár

Jókai-u. 17. sz. alatt.

Telefon: 949. Telefon: 949.

Tisztelettel értesítjük Nagyvárad városi közönségét, hogy a vidéken sehol nem látható, óriási kiterjedésű, villanyerőre berendezett **Első nagyvárad**

kenyérgyár

gyártmányai a következő árak lett árusítottak:

1 kg. fehér kenyér **36 f.**, félbarna **30 f.**, barna **25 f.**, tiszta rozs kenyér **28 fillér.**

Az **első nagyvárad** kenyérgyár minden időben **friss, izletes** termékei a következő helyeken kaphatók:

- Blau F. Sándor Bodega, Nagypiaczár.
- Balázs Mártonné kereskedő, Sztarovecsky-u.
- Fellner József csemege-üzlet, Szarvas-sor.
- Feuer Bertalan kereskedő, Fő-utca.
- Fülöp Lipótné kereskedő, Csengeri-utca.
- Grósz Izidor kereskedő, Körözs-utca.
- Grünvald Mór és Társa kereskedő, Kolozsvári-utca.
- Jakobovits Adolf kereskedő, Kolozsvári-u.
- Jenny Nándor kereskedő, Sztarovecsky-u.
- Kohn Dávid kereskedő, Sánc-utca.
- Kutassy Lajos kereskedő, Teles-utca.
- Klein Mór kereskedő, Kolozsvári-utca.
- Klein József, Pál-utca.
- Lebovits bodega Zöldfa-utca.
- Petrovics Mihály kereskedő, Fő-utca.
- Rosenthal Samu kereskedő, Kapucinus-u.
- Róth Albert kereskedő, Kolozsvári-utca.
- Stolcz Henrik kereskedő, Hattyu-utca.
- Silberstein Arnold kereskedő, Kert-utca.
- Sch Lipót pékmester, Kert-utca.
- Vasszerstrom Arnold kereskedő, Bányasor.
- Veisz Emánuel kereskedő, Szaniszló utca.
- Vasvári Ferenc kereskedő, Széles-utca. Fő-terakat.
- Reich Sándor kereskedő, Szt.-János utca.

POLOSKÁT

és azok potéit

egyedül a szabadalmazott **Mat-tenie** gázfejlesztő módszer alapján lehet teljesen és alaposan kiirtani, melyért 1 évi felelősséget vállalok, meghívásra **azonnal** bárhol személyesen megjelenek.

DÁVID BERNÁT szobafestő, Szt. János-utca 28. sz. Telefon szám 924.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Villamos és légszesz felszerelési vállalat

Benedek Ferencz

Sas passage.

Telefon 946.

Raktáron tart villamos és légszesz felszerelési alkatrészeket. **Olcsó fény** társulat kizárólagos képviselője. Elvállalok karban tartásokat légszesz villany házi csengőket és telefonokat. Költségvetésekkel díjmentesen szolgállok. Telefon hívásokra személyesen megjelenek.

Kiváló tisztelettel

46

Benedek Ferencz

NAGYVÁRADI KERESKEDELMI CSARNOK.

A Nagyvárad Felső Kereskedelmi Iskola,

melynek érettségi bizonyítványa **egyévi önkéntes katonai szolgálatra** jogosít s amelynek **eddig végzett 778 növendéke** elsőrendű kereskedői, gyári, bankári és pénzügyi intézeti cégeknél, postai, távírdai, vasúti, pénzügyi, törvényhatósági és egyéb közhivatalokban nyertek alkalmazást, **1910. szeptember 1-én nyitja meg 23-ik évfolyamát.**

Az intézetet 1909—1910-iki tanévben 253 tanuló látogatta, köztük 150 vidéki, kiknek **jó családoknál való elhelyezése ügyében dr. Kovács S. János** ur a legnagyobb készséggel jár a szülők kezére.

Az 1910—1911-iki iskolai évre a szabályszerű beiratások **f. é. július hó első öt napján történnek.** A beiratásoknak szeptemberre való halasztása a szülőkre és tanulókra nézve azon veszéllyel jár, hogy tömeges jelentkezések folytán egyik másik osztálynak netán szükségessé váló párhuzamosítása, részint berendezett tanterem, részint elégséges tanterem hiányában szeptemberben már keresztülvihető nem lévén, az akkor jelentkezők felvehetőek nem lesznek; míg a párhuzamosítás szeptemberre eszközölhető akkor, ha annak szüksége már július első napjaiban mutatkoznak. Szeptemberben csak kivételesen vétetnek fel tanulók, vagyis ha a szabályszerű létszám be nem telt.

Minden egyéb tudnivalóról »Tájékoztató«-nk ad bő felvilágosítást, amelyet levelezőlapon nyilvánított kívánatra az iskolaigazgató (lakik az iskola-épületben, Deák Ferenc-utca 3.), azonnal megküld.

Nagy-Várad, 1910. évi június hóban.

Reismann Mór,

a fenntartó-testület elnöke.

Dr. Hoványi Géza,

iskolabizottsági elnök.

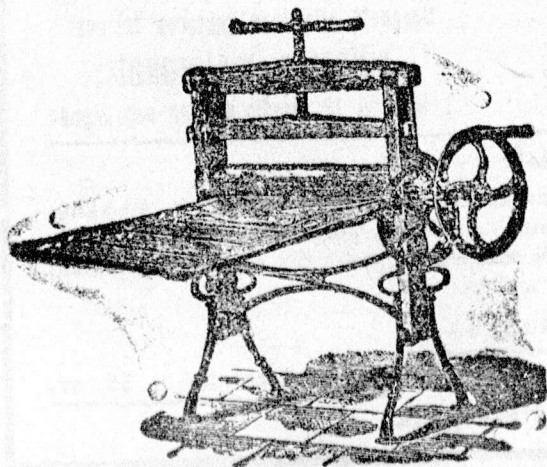
295

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése

Kézi hajtású „Jégkészítő-gép“

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut.

állandó működésben. Megtekinthető az üzletben.

Jégsekrények legujabb szer-
kezzettel.

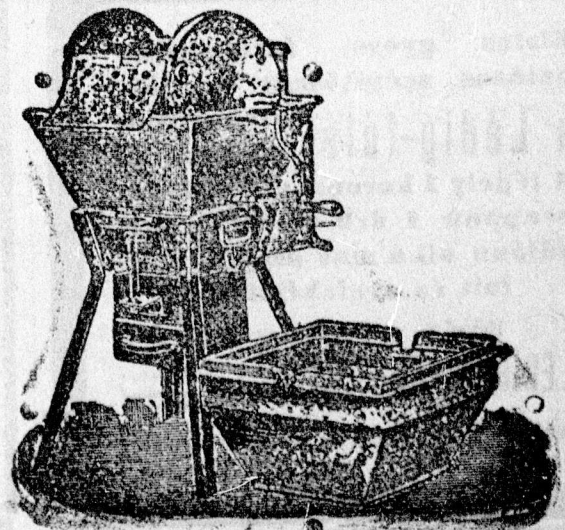
FAGYLALT-GÉPEK.
Kerti vasbutorok.
GUMMI CSÖVEK.

John-féle mosó- mángróló- és

facsaró-gépek.

Árjegyzék kívánatra ingyen

és bérmentve.

Villamos és műszaki felszerelési vállalat.

NAGYVÁRAD, RAKOCZY-UT 5. Telefon és interurbán 914.

A Magyar Siemens Schuckert Művek képviselője ■ Tantallampák gyári raktára.

Elektro és gépészmérnöki iroda.

Elvállal mindennemű villamvilágítási és erőátviteli munkákat, ivlámák kezelését, szénpálcák szállítását. Telefon, Telegraf és villámhárító berendezéseket

Raktáron tart modern és izléses villamos csillárokat izzólámpákat fűtő- és főzőkészülékeket, motorokat és szellőztetőket.

Szabadalmak kidolgozása és értékesítése.

Ertsey Zoltán
keresked. vezető.

Reichel Henrik
gépész és elektro mérnök.

87

Erzsébet-Sósfürdő

BUDAPEST-KELENFÖLD.

Telefon 40-84. Villamos közlekedés.

A modern kor igényeinek megfelelőleg berendezve: gőzfűtés, villamos világítás. Pontos és szolid kiszolgálás. — **Gyógyjavallatok** — Általános gyengeség, idegzsabák, izom- és ízületi csuz, köszvény, **székrekedés**, aranyér, alhasi vérbőség, máj és epeutak megbetegedése, főleg női bajoknál, minők: tisztulási rendellenességek, hüvely- és méhhurut, idült méhbetegségek, dugutak megbetegedéseinek, medenczebeli betegségek után visszamaradt izzadmányok sterilizálás. Ivókúra és forró légfürdők, vibrációs massage, stb. T. e. vendégeinket kívánatra saját fogataink várják a vonatnál. Állandó orvosi felügyelet. A gyógyhelyre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a **fürdőigazgatóság**, amely egyszersmind a **Budai Királyi Keszervíz** az elismert legjobb hashajtóvíz szállítását is eszközli.

Biztos, gyors, ártalmatlan hatásos szépitőszert egyedül a Lédig-féle alabastrom arc-crème 1 tégyel 1 korona, alabastrom szappan 1 drb 80 fillér. Kiválóan alkalmas szeplő, májfolt és arcfehéritésre.

o o Egyedüli raktár a készítőnél o o
LÉDIG ÁRPAD arany kereszt gyógyszer-tára,
Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)
216

Uj mehanikai és gépjavitó műhely.

Tisztelettel tudatom, hogy a mai kor igényeinek megfelelő gépjavitóműhelyt nyitottam. Elvállalok minden rendszerű irógépek, kerékpárok, varrógépek olcsó és pontos javítását jótállás mellett, továbbá villanyos háziesszengők, telefon és villámhárítók, stabil gőzgépek, gazdasági és minden más gyári gépek javítását és szerelését, vas és érez eszterga munkákat. Locomobil henger furásokat és uj dugattyukat és gyűrűket. Gőzkazánok befalaztatását legujabb rendszer szerint és köszénbánya kutatásnál talaj próbafurásokat saját szárazrendszerű furószerkezetemet. Kiváló tisztelettel

Lollok Gyula,

32 mehanikus és géplakatos.

BEÖTHY ÖDÖN és ARANY JÁNOS-U. sarok.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a **Rákóczi-uti Orsolya-zárda alatt** uj üveg, porcellán és konyhafelszerelési, kinal-ezüst, alpakka-áru és lámpa-
raktárt nyitottam.

Mely árukat óriási választékban s igen előnyös áron bocsájtom a n. é. közönség rendelkezésére.

Elvállalok e szakmába vágó épületülvegezést és képkeretezést. Kész ablakokban nagy raktárt tartok.

A nagyérdemű közönség szives partfogását kérem. Tisztelettel

Hant Jenőné.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított **dr. Just-féle**

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék **megetakarítást** mutat fel. 40 gyertyás **Wolfram** lámpa **darabja 3.60 kor.** 100 gyertyásé **5 kor. 50 fill.**

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Mindezenmü **izzólámpa különlegességek, fényképező-lámpák** ugyancsak **legolcsóbb áron kaphatók.**

Csillárok,

ivlámák

állandóan nagy választékban kaphatók s a villamos telepen külön e célra épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1. lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

villamos világítás

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítiését, átalakítását, javítását, ivlámák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

81

Egész éjjel ügyelotes szolgálat.